

Brüssel, 22.3.2019
COM(2019) 148 final

2019/0084 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Côte d'Ivoire'i ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepinguga loodud majanduspartnerluslepingu komitees seoses mõiste „päritolustaatusega tooted“ määramist ja halduskoostöö meetodeid käsitleva 1. protokolli vastuvõtmisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Côte d'Ivoire'i ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepinguga loodud majanduspartnerluslepingu komitees seoses mõiste „päritolustaatusena tooted“ määratlust ja halduskoostöö meetodeid käsitleva 1. protokolliga kavandatava vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Vahepealne majanduspartnerlusleping ühelt poolt Côte d'Ivoire'i ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel

Euroopa Liit (EL) allkirjastas ühelt poolt Côte d'Ivoire'i ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepingu (edaspidi „leping“) 26. novembril 2008¹ ning seda on ajutiselt kohaldatud alates 3. septembrist 2016.

Lepingu eesmärgid on a) võimaldada Côte d'Ivoire'ile paremat ligipääsu ELi turule, b) edendada Côte d'Ivoire'i jätkusuutlikku majandusarengut ning riigi järkjärgulist integreerimist maailmamajandusse, c) luua Euroopa Liidu ja Côte d'Ivoire'i vahel ühistel huvidel põhinev vabakaubanduspiirkond, milleks tuleb kaubandus kohaldatavaid Maailma Kaubandusorganisatsiooni eeskirju ja asümmeetria põhimõtet järgides järk-järgult liberaliseerida, arvestades Côte d'Ivoire'i erivajadusi ja suutlikkust seoses kohustuste täitmise taseme ja ajakavaga, d) kehtestada vaidluste lahendamise kord ning e) kehtestada institutsionaalne korraldus.

2.2. Majanduspartnerluslepingu komitee

Majanduspartnerluslepingu komitee on kooskõlas lepingu artikliga 73 moodustatud organ. See koosneb ELi ja Côte d'Ivoire'i esindajatest. Majanduspartnerluslepingu komitee võtab vastu oma töökorra ning komiteed juhivad ühiselt ELi esindaja ja Côte d'Ivoire'i esindaja.

Majanduspartnerluslepingu komitee tegeleb kõigi lepingu rakendamiseks vajalike küsimustega, sealhulgas arengukoostööga. Majanduspartnerluslepingu komitee võib oma ülesannete täitmisel a) moodustada lepingu rakendamiseks vajalikke erikomiteesid või -organeid ja teha nende üle järelevalvet, b) tulla kokku igal ajal, milles lepinguosalised on kokku leppinud, c) arutada kõiki lepinguga seotud küsimusi ja võtta oma ülesannete täitmiseks sobivaid meetmeid, d) teha lepingus ettenähtud juhtudel otsuseid või anda soovitusi ning e) võtta vastu lepingu muudatusi.

Majanduspartnerluslepingu komitee võib lepingu, selle rakendamise, toimimise ja tulemuslikkuse vastavalt vajadusele läbi vaadata ning teha lepinguosalistele muudatusettepanekuid.

2.3. Komitee kavandatav akt

Majanduspartnerluslepingu komitee peab oma järgmisel, 2019. aastal toimuval koosolekul vastu võtma otsuse mõiste „päritolustaatusena tooted“ määratlust ja halduskoostöö meetodeid käsitleva 1. protokolliga (milles lepinguosalised leppisid kokku 2018. aasta oktoobris) vastuvõtmise kohta (edaspidi „kavandatav akt“).

¹ Nõukogu 21. novembri 2008. aasta otsus ühelt poolt Côte d'Ivoire'i ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepingu allakirjutamise ja ajutise kohaldamise kohta (ELT L 59, 3.3.2009, lk 1).

Kavandatava akti eesmärk on kehtestada päritolureegleid reguleeriv vastastikune ühisrežiim.

Leping jõustus ilma päritolureegleid reguleeriva vastastikuse ühisrežiimiga. Lepingu artikli 14 lõike 2 kohaselt kehtestavad lepinguosalisel kõnealuse vastastikuse režiimi, mis lisatakse lepingu juurde majanduspartnerluslepingu komitee otsusega. Sellise režiimi puudumisel kohaldatakse Côte d'Ivoire'ist Euroopa Liitu suunduva ekspordi suhtes päritolureegleid käsitlevaid sätteid, mis on esitatud 8. juuni 2016. aasta määruse (EL) 2016/1076 (millega teatavatest Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani (AKV) piirkonna riikide rühma riikidest pärit toodetele kohaldatakse korda, mis on sätestatud lepingutes, millega või mille tulemusel luuakse majanduspartnerlus) (edaspidi „turulepääsu määrus“) II lisas.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Lepinguosalised leppisid 2018. aasta oktoobris kokku mõiste „päritolustaatusena tooted“ määratlust ja halduskoostöö meetodeid käsitleva 1. protokollis tekstis. Kõnealuses 1. protokollis on lähtutud ühelt poolt Lääne-Aafrika riikide, Lääne-Aafrika riikide majandusühenduse (ECOWAS) ja Lääne-Aafrika majandus- ja rahaliidu (UEMOA) ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise majanduspartnerluslepingu 1. protokollist, mis on praeguseks sõlmitud, kuid mis ei ole veel jõustunud. Sellega lihtsustatakse veelgi päritolureegleid ning toetatakse soodsate päritolu kumulatsiooni reeglite abil Côte d'Ivoire'i majandusarengut ja piirkondlikku integratsiooni.

Kavandatav akt võimaldab asendada Côte d'Ivoire'ist Euroopa Liitu suunduva ekspordi suhtes praegu kohaldatavad päritolureeglid, mis on määratletud turulepääsu määruhes, soodsama ja vastastikuse režiimiga.

Esildatud otsusega täidetakse ELile lepingust tulenevaid kohustusi.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaselt võetakse vastu otsused, millega kehtestatakse „lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse alusel siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“².

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Akt, mille komitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav akt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv kooskõlas lepingu artikliga 14.

Kavandatava aktiga ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

² Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 207.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 207 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Kuna majanduspartnerluslepingu komitee aktiga võetakse vastu ühelt poolt Côte d'Ivoire'i ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepingu 1. protokoll mõiste „päritolustaatusena tooted“ määratluse ja halduskoostöö meetodite kohta, on asjakohane avaldada see pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Côte d'Ivoire'i ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepinguga loodud majanduspartnerluslepingu komitees seoses mõiste „päritolustaatusega tooted“ määratlust ja halduskoostöö meetodeid käsitleva 1. protokolliga vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõikeid 3 ja 4 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Vahepealne majanduspartnerlusleping ühelt poolt Côte d'Ivoire'i ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel (edaspidi „leping“) allkirjastati liidu nimel 26. novembril 2008 vastavalt nõukogu otsusele 2009/156/EÜ³ ning seda on ajutiselt kohaldatud alates 3. septembrist 2016.
- (2) Lepingu artikli 14 kohaselt võib majanduspartnerluslepingu komitee võtta vastu otsuse, millega luuakse päritolureegleid reguleeriv vastastikune ühisrežiim ja mis moodustab lepingu lahutamatu osa.
- (3) Majanduspartnerluslepingu komitee peab 2019. aastal toimuval iga-aastaselt koosolekul vastu võtma otsuse mõiste „päritolustaatusega tooted“ määratlust ja halduskoostöö meetodeid käsitleva 1. protokolliga kohta.
- (4) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel majanduspartnerluslepingu komitee järgmisel koosolekul võetav seisukoht, sest kõnealune otsus saab olema liidu jaoks siduv.
- (5) Lepinguga ettenähtud sooduskohtlemise kohaldamiseks kehtestavad lepinguosalised päritolureegleid reguleeriva vastastikuse ühisrežiimi.
- (6) Kokkulepitud protokollis lihtsustatakse veelgi päritolureegleid ning võetakse arvesse kõige hiljutisemaid arengusuundi paindlikumate ja lihtsamate päritolureeglite ettenägemiseks, et hõlbustada ettevõtjate jaoks kaubavahetust ning optimeerida lepinguga ettenähtud sooduskohtlemise rakendamist,

³ Nõukogu 21. novembri 2008. aasta otsus 2009/156/EÜ ühelt poolt Côte d'Ivoire'i ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepingu allakirjutamise ja ajutise kohaldamise kohta (ELT L 59, 3.3.2009, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Côte d'Ivoire'i ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepinguga loodud majanduspartnerluslepingu komitee 2019. aasta koosolekul seoses 1. protokoli (mõiste „päritolustaatusega tooted“ määratluse ja halduskoostöö meetodite kohta) käsitleva majanduspartnerluslepingu komitee otsuse vastuvõtmisega, põhineb käesolevale otsusele lisatud majanduspartnerluslepingu komitee otsuse eelnõul.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*